

iaar kom ind i det andet Thing, var, at den ærede Minister havde indskrænket Kredsens Størrelse og sat een Mill som deres Radius. En Kreds, hvis Radius er een Mill, er jo $3\frac{1}{4}$ Kvadratmile stor, hvilket tilnærmelsesviis er et Rumfang omtrent som Den Møens, og nu vil man dog virkeligt ikke kunne sige, at det vilde være for strengt, at det vilde være en ubillig Forbring, at der, forat en Valgmenighed skulde tillades dannet, skulde paa $3\frac{1}{4}$ Kvadratmile findes 20 Familier, hos hvilke der var en religiøs Trang tilstede i den Grad, at de vilde ofre Noget for at faae den tilfredsstillet. Det almindelige Gjennemsnitsantal af Indvaanere paa en Kvadratmill her i Danmark er jo 2,600, hvilket altsaa paa 3 Kvadratmile vil give omtrent 7—8000 Indvaanere. De Steder, hvor der er den tyndeste Befolkning her i Landet, nemlig i Dele af Ringkjøbing og Ribe Amt, er der dog 900 Indvaanere paa Kvadratmilen, og altsaa vilde der paa disse Steder være 2,700 à 2,800 Indvaanere i en Kreds som den omtalte. Men det kan dog ikke i nogen Henseende kaldes ubilligt, at man, forat tilstede en Valgmenigheds Dannelse, fordrer, at der blandt 2,700—2,800 Mennesker skal findes 20 Familier, som ville slutte sig sammen til en saadan Menighed. Gaaer man dybere ned, saa risikerer man — ja, jeg kunde fristes til at sige, at man risikerer det selv ved at blive staaende ved det nævnte Tal —, at man taber det, der skulde være Hovedsagen, nemlig at det ikke blot skal være Individets, men at det skal være Samfundets Trang, der derigjennem skal tilfredsstilles. — Det andet vigtige Punkt, som der har været Tale om ifjor, og som atter iaar er kommet frem, er jo Spørgsmaalet om en Kirkebygning eller en Vedesal. I Meget kan jeg nu slutte mig til, hvad den ærede sidste Taler (Lehmann) i saa Henseende sagde; men jeg maa dog gjøre opmærksom paa et meget vigtigt Moment, som har medført, at jeg er bleven noget betænkelig paa dette Punkt og i alt Fald vil opsætte min endelige Dom derom, indtil Sagen har været gjort til Gjenstand for

nærmere Overveelse. Det er nemlig klart, at, hvad der ønskes, det er Tilfredsstillelsen af en Trang, som ofte kan være kortvarig; men man maa da ikke ligefrem ønske, at de Foranstaltninger, der maae træffes for at tilfredsstille Trangen, skulle være saadanne, der vedvare langt ud over den Tid, i hvilken Trangen er tilstede. Ogsaa dette Hensyn troer jeg vilde blive ganske anderledes tilfredsstillet ved den Løsning, som jeg før antydede, ifølge hvilken der fra Menighedernes Side under visse Betingelser skulde kunne kræves og til en vis Grad vælges Capellaner for Sognet; thi det vilde efter den Løsning følge af sig selv, at, naar den Præst, med hvilken Menigheden ikke havde været tilfreds, forlod den, saa saldt ogsaa det nævnte Forhold af sig selv. Hvis man fastholder, at Menigheden skal oprette sin egen Kirke eller sit Vedehuus, saa er det unægtelig, at man derved let fremkalder en varig Bestemmelse eller i alt Fald opstiller en stor Fristelse for den Menighed, der saaledes danner sig omkring en vis Præst og Kirke, til at holde sammen, længere end Trangen til denne Undtagelsestilstand er tilstede, og som Andet end en Undtagelsestilstand kan jeg aldrig betragte Forholdet. Dette er altsaa for mig det Mislige ved at fastholde Bestemmelsen om en Kirkebygning; men paa den anden Side indrømmer jeg, at der deri i visse Henseender ligger en saa stor Garanti, at jeg troer, at man i alt Fald maa see at skaffe flere Garantier tilstede i andre Retninger, hvis man vil opgibe den. — Det er blevet httret og fornøylig gjentaget i det Skrift eller den Henvendelse til Rigsdagen, som det ærede 4de Medlem for Kjøbenhavn (Lehmann) ogsaa omtalte, at der skulde kunne være Fare for, at Kirkeleeren efterhaanden skulde blive forvansket ved Indførelsen af Valgmenigheder. Det har imidlertid været mig fuldstændigt umuligt at fatte, hvorledes det skulde gaae til. Disse Valgmenigheder skulle jo staae under det selsomme Tilsyn fraoven som alle Landets andre Menigheder staae under. Lad os derhos erindre, at de Mænd, der skulle for-